

Sekretariatet for rowiltnemnda i region 5

Sak 12/25 Klagebehandling av vedtak om kvote og område for lisensfelling av brunbjørn i region 5/Hedmark 2025

Sekretariatets forslag til vedtak

1. Om rettslige forhold

Rowiltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klageren har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndas klagebehandling

Rowiltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse.

Rowiltnemnda kan ikke se at det er fremkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet, eller som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak.

Klagen tas etter dette ikke til følge. Rowiltnemnda opprettholder sitt vedtak av 13.05.2025 i sak 7/25, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Innkomne klager

- Aktivt rovdyrvern, 20. mai
- Foreningen våre rovdyr, 26. mai
- NOAH, 04. juni
- Elgregion Trysil øst, 05. juni

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven § 28 har *parter og andre med rettslig klageinteresse* klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klageren har rettslig klageinteresse i saken.

Klagefrist

Vedtaket ble lagt ut på miljøvedtaksregisteret den 19. mai. Klagen er mottatt innen klagefristen, jf. forvaltningsloven § 29.

Sekretariatet for rovviltneimnda i region 5

Hovedinnhold i klagen

Under gjengis de viktigste punktene i klagen. For fullstendig innhold vises det til klagen som er vedlagt saksframlegget.

Aktivt rovdyrvern:

- ARV påpeker at bestanden ligger under bestandsmålet nasjonalt.
- ARV mener jakttrykket er den største trusselen mot bestanden, og at stor avskyting har resultert i infantilisering av bjørningene.
- ARV mener bjørn bør reelt totalfredes inntil bestandsmålet er nådd.
- ARV bestrider at rovviltneimnda har vedtakskompetanse.
- Bestanden må ses under ett, helhetlig.
- ARV mener vedtaket er i strid med Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen
- ARV begjærer vedtaket forkastet.

Foreningen våre rovdyr:

- FVR mener tallene som presenteres for 2024 er estimater med statistisk usikkerhet.
- FVR mener det er stor usikkerhet om e binnene som er registrert på norsk side av grensen har mesteparten av sitt leveområde i Sverige.
- FVR mener mangelen på transparens i kunnskapsgrunnlaget gjør det umulig å etterprøve om vilkårene for uttak faktisk er oppfylt.
- FVR mener det er mangel vurdering av samlet belastning på bestanden.
- FVR mener vedtaket er brudd på føre-var-prinsippet.
- FVR mener å vedta økt kvote uten dokumenterte nye forhold er i strid med krav til forsvarlig skjønnsutøvelse.
- FVR ber om at vedtaket omgjøres, og at kvoten fjernes så lenge det nasjonale bestandsmålet på brunbjørn ikke er oppnådd.

NOAH:

- NOAH uttrykker stor bekymring til at det tillates lisensfelling av bjørn som er kategorisert som stert truet på norsk rødliste.
- NOAH påpeker at det nasjonale bestandsmålet ikke er nådd.
- NOAH understreker at oppfatningen om at det er effektivt å skyte rovdyr for å unngå tap av beitedyr er feil. De mener at ved å skyte enkelt dyr gjør man ikke områdene mindre attraktive for nye dyr, og det vil alltid vandre nye rovdyr tilbake i områdene så lenge det finnes bjørn i Norge og Sverige.
- NOAH påpeker hvilken naturlig del rovdyrene er en del av økosystemet.
- NOAH mener vilkåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt.
- NOAH mener at rovviltneimnda ikke har tatt tilstrekkelige tiltak for å sikre at lisensfelling ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av bjørnebestanden i Norge. Rovviltneimnda gir verken kunnskapsgrunnlaget eller forklaringer for konklusjonene sine om bestandens evne til overlevelse på kort eller lang sikt.
- NOAH mener vilkår om skade ikke er oppfylt.
- NOAH mener hovedvilkårene for å tillate felling ikke er vist å være oppfylt, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b, og Bernkonvensjonens artikkel 9 første ledd bokstav b. I tillegg har de nevnte manglene virket bestemmende på vedtakets innhold som utgjør vedtaket ugyldig, jf. forvaltningslovens § 41.
- NOAH mener vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt.

Sekretariatet for rovviltneemnda i region 5

- Rovviltneemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen i saken. NOAH mener at det finnes andre tilfredsstillende løsninger som ikke har blitt vurdert i denne saken. Derfor kan NOAH ikke se at et av hovedvilkårene for felling er oppfylt, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9.
- NOAH ber om at klagen tas til følge og at det ikke tillates lisensfelling av seks sterkt truet bjørn i region 5 i 2025.

Elgregion Trysil øst:

- Elgregionen Trysil øst påpeker at bestandsmålet i region 5 har vært nådd siden 2017, og at bestanden må ses på i sammenheng med bestanden i Sverige hvor det er åpent for lisensfelling langs hele grensen til gamle Hedmark.
- Øst for Trysilelva, hvor det er levert flest DNA prøver fra bjørn, har en markant nedgang i elgbestanden hvor enkelte viltstellområder opplever en halvering av kvoter på tre år.
- Jegere i elgregion Trysil øst har de to siste årene hatt stort fokus på å samle inn DNA prøver, men føler seg ført bak lyset da dette ikke får noen virkninger for lisensfelling av bjørn i disse områdene.
- Elgregion Trysil øst hadde i 2023 og 2024 Rovdata og NINA, samt representanter fra SNO på to fagdager om bjørn og bjørnpredasjon. De mener at bestandsutviklingen er økende og i startfasen for videre økning.
- Elgregionen Trysil øst påpeker at predasjon på elg av bjørn foregår i kalvingsperioden og fram til midten av juli, og at det primært er kalvene som er utsatt for predasjon. Antall observasjoner av elg er dalende, og i perioden 2019- 2024 er antall elg observert falt med 26,5 %.
- Elgregionen Trysil øst mener også at bjørnen er påtrengende, og ikke vil la seg skremme.
- På bakgrunn av antall observasjoner av bjørn. DNA- innsamling og elgbestanden ber Elgregionen Trysil øst om at rovviltneemnda i region 5 åpner for lisensfelling av bjørn også innenfor forvaltningsområdet for bjørn.

Om nemndas vedtak

I møte den 13. mai 2025 fattet rovviltneemnda i region 5 følgende vedtak i sak 6/25 om kvote og område for lisensfelling av brunbjørn i region 5/Hedmark i 2025;

Rovviltneemnda i region 5/ Hedmark vedtar en kvote på 6 brunbjørner for lisensfelling i 2025.

Kvoten gjelder for perioden fra 21. august til og med 15. oktober 2025, eller til kvoten er fylt dersom det skjer før perioden er slutt.

Lisensfellingsområdet avgrenses til beiteprioritert område (grønn sone) i forvaltningsplanen for rovvilt i region 5/ Hedmark.

Nemnda stiller følgende vilkår:

- Binne med unger samt hennes unge(-r) er unntatt fra lisensfelling.
- Felling eller forsøk på felling av brunbjørn skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 970 29 840. Skytter har ansvaret for at meldingen kommer frem, også der dette videreformidles via andre (f.eks. fellingsleder). Utenom åpningstidene for Statsforvalterens vakttelefon, skal det sendes melding på SMS. Statsforvalteren gis myndighet til å fastsette en egen tidsfrist for når melding senest kan gis.

Sekretariatet for roviltnemnda i region 5

- Den som skadeskyter brunbjørn, skal uten opphold underrette Statsforvalteren på telefon 970 29 840 og nærmeste politimyndighet.
- Jeger plikter å holde seg oppdatert om gjeldende kvote, og skal minimum sjekke informasjon om kvoten før jaktstart hver dag. Statsforvalteren skal opprette en telefonsvarer som gir jegeren opplysning om hvor mange dyr som gjenstår på kvoten.
- Statsforvalteren gis myndighet til å avslutte lisensfelling i områder med jevnlig forekomst av binner, dersom det blir en avgang på fire binner eller mer gjennom skadefelling, lisensfelling eller annen irregulær avgang i regionen etter at vedtaket er fattet.
- Jegere plikter å registrere seg som bruker av Statsforvalterens [SMS-varslingstjeneste](#).

Vedtaket er fattet etter § 7 og § 10 i roviltforskriften, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Gjennom saksutredningen er nemnda forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om brunbjørnens bestandsstatus- og utvikling. Nemnda viser til sekretariatets vurderinger om at deres anbefalte kvote ikke vil medføre for stor belastning på bestanden av brunbjørn, og at de rettslige vilkårene for lisensfelling av brunbjørn er oppfylt. Videre viser nemnda til sin egen begrunnelse for å øke kvoten på binner.

Her finner du [naturmangfoldloven](#) og [roviltforskriften](#).

Sekretariatets kommentarer til klagernes anførsler

Sekretariatet har i saksframlegget for sak 6/25 lagt fram et kunnskapsgrunnlag for nemnda og drøftet faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør deler av begrunnelsen for roviltnemndas vedtak, i tillegg til den begrunnelsen nemnda selv har gitt for sitt vedtak, jf. protokoll fra nemndsmøtet 13. mai og vedtaksbrevet datert 13. mai 2025.

Nemndas vedtak avviker fra sekretariatets innstilling når det gjelder nest siste kulepunkt i vedtaket vedrørende når Statsforvalteren gis myndighet til å avslutte lisensfelling i områder med jevnlig forekomst av binner. Sekretariatet foreslo ved avgang på tre binner eller flere. I sitt vedtak økte nemnda antallet til fire binner eller mer, før sekretariatet gis myndighet til å avslutte lisensfelling i områder med jevnlig forekomst av binner. Nemndas begrunnelser for økning fremgår av protokoll fra møtet den 13. mai, samt vedtaksbrevet.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet roviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet. Sekretariatet har vurdert innholdet i klagen. Hovedmomentene som anføres i klagen anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 7/25 og i nemndas begrunnelse for vedtaket.

Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for betinget skadefelling truer bestandens overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote er oppfylt. Klagerne har etter sekretariatets vurdering ikke pekt på nye forhold knyttet til bestandssituasjonen eller hjemmelsgrunnlaget som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Sekretariatet for rowiltnemnda i region 5

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven. § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Sekretariatet kan for øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak av 13.05.2025, sak 7/25.